

В. „Законностъ“
ще излиза единъ пѣтъ въ седмицата,
въ недѣля.

ЦѢНАТА МУ Е:

За 3 мѣсеци 1.50 „
„ 2 „ 1 „
„ 1 „ 75 ст.

За въ странство
се прибавятъ пощенскитѣ разноси.

ЕДИНЪ БРОЙ 15 СТ.

ЗАКОННОСТЪ

СПОМОЩЕСТВОВАНИЯТА

почватъ отъ началото на всѣки мѣсець

Писма, ръкописи и пари се неспрашатъ до редакцията въ Руссе.

За частни обявления се плаща:

По 2 ст. на дума на първата страница и по 1 ст.—на четвъртата.

ЕДИНЪ БРОЙ 15 СТ.

Константинъ Пенчевъ,

(бивши прокуроръ при Варненскій Окръженъ Сѣдъ и членъ при Руссенскій Апелативенъ Сѣдъ).

се установява въ гр. Руссе да адвокатува и приема да защитава всѣкакви дѣла прѣдъ всичкитѣ сѣдилища въ Княжеството.

Писалището му се намира по Николаевската улица, близо до Окръжния Сѣдъ.

1—85—5

Дружеството „Гирдапъ“ въ гр. Руссе. ПРОДАВА СОБСТВЕННАТА СИ ДВУЕТАЖНА КЪЩА, находяща се въ улица „Флотска“, сръбшу военний клубъ.

Търгътъ ще стане на 24 того, въ 2 частъ послѣ обѣдъ, въ кантората на дружеството.

За правоучаствование въ търгътъ се изисква залогъ 1,000 лева.

ОТЪ ДИРЕКЦИЯТА.

1—86—2

Младешъ,

свършилъ съ отличие гимназия, търси работа.

За споразумѣние — до редакцията.

1—87—2

Младешъ,

знающъ добръ французски езикъ, желае да дава частни уроци по тоя езикъ.

Желающитѣ да се ползватъ отъ неговитѣ услуги се умоляватъ да се адресиратъ до Керестеджиянъ, Ени-Хамамъ-йоню, домъ № 1811.

1—88—3

Руссе, 15 Ноември 1897 год.

Прѣзъ истеклата недѣля се навършиха тъкмо дванайсетъ години, отъ какъ българския народъ, въ лицето на своята млада, но храбра армия, отстоя свободата на отечеството, и съ скъпоцѣнната кръвъ на своитѣ юначни синове постигна великото дѣло на Съединението.

Годишнината на блѣскавитѣ Сливнишки, Драгомански и Пиротски дни всѣкога ни е навѣждала на цѣлъ рѣдъ тѣжни и славни възпоминания, тѣсно свързани съ идеята на нашето национално обединение и на ролята, която има да играе при постиганията на тая висока задача българската войска. Очевидци на всички подвиги, извършени отъ младото българско воинство прѣзъ знаменититѣ ноемврийски дни въ 1885 год. и участници въ неравната борба съ сѣрбитѣ, гдѣто съ такава мощъ се прояви всичкото величие на българския народенъ духъ, — ние никога не сме изпускали изъ прѣдъ видъ обстоятелството, че България ще постигне своитѣ национални идеали толкова по-лесно и по-скоро, колкото по-добъръ и по-рационално е организирана, обучена и дисциплинирована нейната народна армия. Убѣдени проповѣдници на икономитѣ въ държавния бюджетъ и върли гонители на всѣко безразсѣдно пражосване на народната пара, — ние винаги сме поддържали идеята, че когато се касае до усиляването качественния съставъ на войската и до повдигането нейнитѣ бойни свойства, държавното съкровище не трѣбва да жалѣе, въ кръга на възможното, никакви срѣдства за постиганията на тая висока и патриотическа цѣль.

България е страна съ едвамъ наполовина осъществени народни идеали. Окръжена почти отъ всѣкъдѣ съ врагове, тя не би могла даже да мисли за постиганията на тия идеали, ако нейнитѣ мечти и надежди не биха почивали върху щикветѣ на една силна, храбра и побѣдоносна армия. И даже като допустнемъ мисълта, че, по своята малобройностъ, ние *сами* не можемъ извоюва своята цѣлокупностъ, все пакъ нетрѣбва да забравяме, че нашето приятелство и нашата дружба толкова по-вече ще се цѣнятъ отъ ония, съ помощта на които ние ще се обединимъ, колкото ние сме по-силни и по-подготвени за борба. Мисълта, какво една малка държава, като нашата, нѣма нужда отъ силна и многобройна войска, защото, колкото силна и многобройна да бѣде послѣдната, тя все ще бѣде разбита и унищожена отъ по-силнитѣ и по-могъществениитѣ си неприятели, е мисълъ крива, несъстоятелна и опасна. Примѣритѣ, които ни дадоха сѣрбско-българската война отъ 1885 год. и гръцко-турската отъ миналата пролѣтъ сѣ най-краснорѣчивитѣ доказателства въ полза на нашитѣ твърдения. Нашата увѣренностъ въ необходимостта да поддържае възможно по-силна армия, безъ, разбира се, да нахърняваме и другитѣ отрасли на нашето икономическо и духовно развитие, е до толкова дѣлобака, щото ние бихме считали една слаба и немошна въ военно отношение България за незаслужаваща свободата, която единъ великодушенъ братски народъ ѝ извоюва съ цѣната на толкова човѣшки и парични жертви....

Ето защо, като прѣкарваме мисленно прѣзъ паметта си знаменититѣ Сливнишки дни и като си спомняваме за скѣпнитѣ жертви, които българския народъ, възстаналъ като единъ човѣкъ за защитата на една свята кауза, тъкмо прѣди дванайсетъ години сложи прѣдъ олтара на отечеството, — нашия погледъ неволно се обръща къмъ българската армия и къмъ способнитѣ и достоинствата на ония, въ рѣцѣтъ на които се намиратъ нейнитѣ сѣдбини, а, съ тѣхъ заедно, и бѣдѣщето на отечеството. И — нека го кажемъ открито — ние, за голѣмо съжаление, не виждаме тамъ онова, което имаме пълно право да очакваме. Нарѣдъ съ незапълнимата празнина, която оставиха въ българската войска падналитѣ подъ Сливница, Драгоманъ, Цари-бродъ и Пиротъ херои, на рѣдъ съ незамѣнимата загуба, която нашата армия прѣтърпѣ въ лицето на застрѣленитѣ въ Руссе свои бивши военачалници, — ний съзираме и други още по-скѣрбни празнини, и още по-плачевни загуби, които стоятъ още незапълнени и незамѣстени, само благодарение на безразсѣдността и гламавщината на една шепа политически глуши, които, за да удържатъ случайно попадналата въ рѣцѣтъ имъ власть, прѣзиратъ и най-скѣпнитѣ интереси на отечеството и армията. Българската войска е лишена и до днесъ отъ най-добритѣ и най-способнитѣ си членове. Офицерско-емигрантския въпросъ, правилното разрѣшение на който, спорѣдъ както ний проповѣдваме отъ три години насамъ, би повърнало на войската нейнитѣ загубени шефове, които я водиха къмъ побѣди и слава — стои още неразрѣшенъ. Некадрността и неразбранщината на българското правителство дадоха на единъ ясенъ и чисто домашенъ въпросъ такава крива и заплѣтена посока, щото въ края на краищата българската армия вѣроятно не ще види никога въ своитѣ рѣдове бившатѣ си родители, днесъ скиталци по чужбина. Така поне излиза отъ частнитѣ свѣдения, които ни съобщаватъ отъ София, и

които читателитѣ ще намѣрятъ на друго мѣсто въ настоящия брой.

Но не е само това. Ний трѣперимъ прѣдъ мисълта, че пакъ благодарение на неспособността, непатриотичността и беззаконията на днешнитѣ български управници, българската армия клони да се отстрани отъ оня пѣтъ, слѣдванието на който ѝ се налага отъ най-високитѣ интереси на отечеството. Въместо да тури войската на подобающето ней мѣсто, вмѣсто да я направи строга опора на свободата на гражданитѣ и на законността въ държавата, вмѣсто да я отстрани отъ всѣкакво участие въ борбата на партиитѣ и да я готви изключително за ония велики задачи, които тя има да рѣшава въ бѣдѣще, — българското правителство не се стѣснява да я развращава, да я отбива отъ пѣтя на нейното назначение и съ помощта на нейнитѣ байонети да прави политически избори. . . .

Това е, по нашегто мнѣние, най-долното дереже, до което може да испадне едно недѣлгаво, немошно и съставено отъ най-тѣсногърди партизани правителство, което отдавна е вече врѣме да се отдалечи отъ властта по указания отъ законитѣ рѣдъ.

Само при тия условия, мислимъ ние, българската войска ще се повърне на висотата на своето положение и ще трѣгне на ново по оня пѣтъ, който прѣди дванайсетъ години тѣй заслужено я доведе до побѣдитѣ на Сливница и Пиротъ.

ДОПИСКИ

Тулча, 12 Ноември 1897 год.

Бързамъ да ви съобща въ нѣколко думи резултатитѣ отъ неотдавнашното ходение на мѣстната българска депутация въ Букурещъ.

Исканията на депутацията се състояха: а) да се остави свободно обучението на добруджанекитѣ българчета на матерний имъ езикъ, и да не се забранява на населението да се черкува на славянски и в) да се даде на гражданитѣ отъ българска народност пълна свобода да упражняватъ ония политически и граждански права, които имъ е гарантиралъ основния законъ на страната още отъ самото начало на подпадането ѝ подъ властта на Румѣния, и които права до сега никога не имъ сѣ били отнемани въ такъвъ размѣръ.

По първия въпросъ депутацията донесе слѣдния отговоръ: Министерътъ на Народното Просвѣщение, вмѣсто да се интересува и изучи дѣйствителното положение на българскитѣ училища и църкви въ Добруджа, вмѣсто да пожелае да облѣгчи българитѣ — данакоплатитѣ отъ трудноститѣ, въ които тѣ се намиратъ, като се основава, за голѣмо очудване, върху рапортитѣ на двама-трима лично заинтересувани инспектори, професори и ревизори, написва единъ дълъгъ и широкъ обвинителенъ рапортъ до министерекия свѣтъ въ който поиска пълномощие да отстрани училищнитѣ комитети въ Тулча и Бабадагъ и да уволни директоритѣ на респективнитѣ училища. Рапорта на г. Министра на просвѣщението иска отстранението на комитетитѣ възъ основа на лъжливого и скроено оплакване на нѣкой си ревизоръ, какво ужъ той билъ заплашванъ отъ тѣзи комитети съ убийство, когато ходилъ по екзекутиране нѣкакви министерски заповѣди, а още повече за това, защото комитетитѣ произволявали на дѣцата да се учатъ на нѣкакви (sic) *противозаконни книги и журти*, като за тая цѣль се повели по умѣтъ на двама директори, които, по думитѣ на рапорта, били злѣ настроени сръбшу румѣнската държава и едва ли не я застрашавали съ падание (?) и съсипване (!) Ще се касае до изпѣждането на директоритѣ, то това свое искание министра основава върху обстоятелството, че тѣ, като хора интелигентни и развити, особено Тулчанския, не могатъ да се криятъ задъ гърбѣтъ на неѣжки и необразовани комитети и не трѣбва да имъ даватъ лоши, противозаконни наставления и опаквания. Рапорта счита за голѣмо престъпление и закононарушение обстоятелството, че

числото на ромънските часове въ българитѣ училища не е еднакво съ това въ ромънскитѣ, безъ да да взема прѣдъ видъ, обаче, че ромънския езикъ въ държавнитѣ училища служи за изучаване не само езикътъ, като учебенъ прѣдметъ, но още и за запознаване ученицитѣ съ всичко, що имъ се прѣподава, — нѣщо което въ българскитѣ училища се прави на български езикъ; че никой чуждъ езикъ въ което и да би било училище не се изучава съ толкова часове седмично, съ колкото се изучава матерния езикъ на учациитѣ се, че, най-послѣ, само министерството е дало писмено, разрѣшение да се разрѣди първоначалния курсъ на ромънски езикъ въ българскитѣ училища за петъ, вмѣсто четири години.

Ако министра, г. Спиро Харетъ, подъ булото на едно призрачно желание да помогне на успѣхътъ на българскитѣ ученици въ Добруджа, иска да *одуши* по-скоро *националнитѣ чувства* на населението; ако той не може, или не иска да държи смѣтка, както за това, що трѣбва да распорѣжда, тъй и за онова, що е вече распорѣдилъ, то има хѳра, званието и положението на които не имъ позволява да правятъ безсмислени скокове въ педагогиката и логиката, само и само да угодятъ на този или на онзи ромънски голѣмецъ. Що се отнася до обвинението, какво въ нашитѣ училища се употрѣбавали учебници, карти и географии, признати за противозаконни (!), — обвинение, основано върху рапорта на *шовиниста* професоръ Богданъ, който, нека го кажемъ въ скобки, е получилъ една значителна субсидия отъ нашето правителство за издаването на почти откраднатата отъ него Манасева хроника на тулчанското читалище, то това обвинение е толкова голословно и злобно, щото не заслужава даже внимание. Ромънитѣ искатъ чисто и просто да зацѣпятъ на българскитѣ и други автори на учебници да исповѣдватъ истината, какво Добруджа е населена съ българи, че тя е харизана на Ромъния отъ Берлинския Конгрессъ, и да ги накаратъ да пишатъ, че този кѳтъ на балканския полуостровъ билъ отъ праврѣме ромънски, че Mircea cel mare и Stefan cel batrin нѣкога тамъ сѣ си разигравали конѳете си и че напоследѣтъ тѣ сѣ го завоювали съ своята екмпощна кръвъ

Ето сега и слѣдствията отъ тѣзи голословни обвинения: членовѣтъ на комитета се дадохъ подъ сѣдъ за нападение; учителитѣ се викатъ по сѣдилищата за свидѣтели; директорътъ въ Тулча се тегли вече подъ отговорностъ и се осѣди на 100 лева глоба за нѣкакво си съчинено неиспълнение на заповѣдъ, и, като върхъ на всичкото безобразие, отъ директора и учителитѣ се иска нѣкакво си административно разрѣшение за прѣбиване въ Тулча, като *се игнорира правото, което имъ даватъ тѣхнитѣ паспорти*.

По втората частъ на оплакването си, — т. е. по извоюването на граждански и политически права за гражданитѣ отъ българска народностъ, ето депутатъта какво донесе: На 25 й Октомврий се произведе дѳла избори за градски съвѣтници по народностъ; голѣма частъ отъ българитѣ, осѣрбени въ своитѣ най-свити чувства, се оттеглиха отъ тѣзи избори, но ромънската администрация не стѣрна рѣжѣ. Тя съ всевъз-

можни срѣдства се постара да привлече на своя страна другата частъ наши съграждани, които ужъ иматъ претенцията да водятъ обществото, но които се поддадохъ на нейнитѣ уговарения, прѣстъпиха даденитѣ си обѣщания да не взиматъ никакво участие въ изборитѣ и се заеха най-энергично да подпомагатъ на нейнитѣ органи да спечелятъ въ борбата. Ромънското правителство, повидимому, мисли, че като раздѣли българитѣ на двѣ партии, то ще може по-лесно да ги гладѣе. И, за съжаление, сега за сега неговата цѣль е почти постигната. Ние видѣхме видни българи — тулчани да прѣдѣдстватъ въ избирателнитѣ бюра на 25 й Октомврий и да убѣждаватъ свои сънародници да гласуватъ за креатуритѣ на полицията.

Никога тука такава измѣна не е виждана! Никога града не е бивалъ въ такава положение, както въ деня на изборитѣ, когато гражданитѣ ужъ се викаха да упражнятъ едно свое право! Никога Тулча не е виждала такава обсада отъ полиция; никога казване, нашия градъ не е бивалъ въ такава военно положение, както тогава, когато изроди на българщината, развратени отъ ромънската властъ, прѣдѣдствателствуваха прѣдатеелски изборнитѣ бюра, когато полицията караше избирателитѣ съ зоръ на урната и когато... за срамъ на всички, видни наши съграждани вървѣха рѣка съ рѣка съ угнетителитѣ и полицията!

ВЪНКАШНА ХРОНИКА

Като изключимъ нѣколкото откъслечни извѣстия, които европейскитѣ вѣстници ни донасятъ за бавния въвежъ на прѣговоритѣ по грѣцко-турския миръ и критския въпросъ и които извѣстия още единъ пѣтъ убѣряватъ, че нескончаемитѣ тия прѣговори ще се свършатъ подиръ нѣкой денъ — общественното мнѣние въ Европа прѣвъ истеклата недѣля е било заето съ рѣчта, произнесена отъ графа Голуховски прѣдъ делегациитѣ въ Виена и съ прочутото дѣло на французския капитанъ Драйфусъ. Французския печатъ става отзивъ на такива разнообразни, мистеріозни и противорѣчиви свѣдения по последното дѣло, щото човѣкъ мѣчно може да си състави понятие за работата и да се фиксира точно върху виновността или невинността на осѣдения. Изглежда несъмнено, обаче, че ако капитанъ Драйфусъ е справедливо и заслужено наказанъ, то не е само той виновенъ въ грозната измѣна, която прѣди двѣ три години бѣше тъй силно възмутила цѣла Франция. Говори се вече открито, че знаменитата *записка*, която, по сходството на нейния почеркъ съ тоя на капитанъ Драйфусъ, бѣ послужила за главно основание на обвинението му, не е била писана отъ него, а отъ нѣкого си майоръ Естерхази, който е привлеченъ вече подъ слѣдствие. Военния министъръ, генералъ Биллио е назначилъ една анкета по дѣлото и резултатитѣ на последната се очакватъ съ нетѣрпѣние. Роднинитѣ на Драйфуса исказватъ увѣренностъ, какво виновността на Естерхази ще бѣде скоро доказана и невинно осѣдения капитанитъ — освободенъ отъ всекаква отговорностъ.

ше сърдцето ѳ, умътъ ѳ, цѣлото ѳ същество . . . Младия студентъ веднага инстинктивно се надигна, сърдцето му бърже взе да тупти и, като си простѣ рѣката къмъ познатия образъ, той я потегли къмъ себе си и страстно прилихъ устнитѣ си до нейнитѣ.

— Азъ помислихъ, че ти нѣма да дойдешъ! — каза той.

— Мишо, — недоволено го прѣсѣче Невѣна.

— Може би, ще забравимъ . . .

Момата го изби съ погледъ и той разбра, че тя угажда и негодува отъ тия прѣвземки. Тя сѣдна до него и отпусна минутно погледа си — нѣкакво тържествено тайнство се вършеше въ необитната природа; никой отъ тѣхъ се не рѣшаваше да наруши тишината; тѣ се чувствоваха, като жреци въ този великолѣпенъ храмъ — нощта . . .

— Колко е тихо, — едвамъ промѣли Невѣна, може дори да се чуе и говора на звѣздитѣ! . . .

— Ти знаешъ ли какво говорятъ звѣздитѣ?.. полуосмихнатъ попита Михаилъ като погледа другарката си.

— Да, знамъ. . . . Тѣ говорятъ, колко е хубаво да бѣдешъ влюбена и любовника ти да бѣде вѣренъ... Чуй тѣхната пѣсенъ — това е пѣсенъта на любовта; тя пѣе, че веднѣжъ огрѣла сърдцето, тя го топли до като то тупти... Че безъ нея живота е по-монотоненъ и отъ най-мрачния Ноемврийски денъ... Чуй ги, Мишка, ти други нѣжъ нѣма да ги чуешъ! Нѣма да чуешъ гласа на Бога — който сега разпирва, защо говорятъ звѣздитѣ, защо мълчи нощта, защо е толкова далечъ България, защо най-сетнѣ ний сме съ тебѣ тука... — Бѣдно дѣте, почти просълзенъ протѣгна рѣката си къмъ кѳдрата ѳ глава Михаилъ, и въ забвение я притисна до гърдитѣ си. Въ нейната дѣвственностъ и нѣжна фигура се отразяваше първото щастие и надѣжда... Тѣ се унасяха; главитѣ имъ се прѣпльняха отъ мисли, сърдцата — отъ чувства, язичитѣ — отъ думи, а при все това, както той, така и тя, мълчаха. Всичко бѣше едно — и струната на сърдцата имъ, и мисълъта въ умоветѣ имъ и думитѣ на езичитѣ имъ се сливаха въ едно: *Азъ те обичамъ!* Това подемаше и лѣгкия вѣтрецъ, що рѣмолѣше изъ гиздавитѣ кадри на Невѣна и листитѣ на трѣпетлика, които меланхолично трѣперѣха надъ тѣхъ и езерото, що шумеше подъ кратката имъ . . .

— Михо, обади се най-подиръ момата, — колко е хубаво да бѣдемъ все така . . .

Що се отнася до рѣчта на графа Голуховски, то нейното „руссофилско“ и миролюбиво раг excellence съдържание доказва единъ излишенъ пѣтъ справедливостъта на познатия дипломатически афоризмъ, какво въ политиката всичко е възможно. Съжеляваме, че мѣстото не ни позволява да прѣведемъ тукъ изцѣло тая интересна въ много отношения рѣчь. Нека забѣлѣжимъ само, че главната нейна тенденция се състои въ констатиране факта на неотдавнашното русско-австрийско съглашение по работитѣ въ Турция и въ истъкване увѣреностъта, какво, при наличностъта на това съглашение, мира на Истокъ е обезпеченъ за едно продължително врѣме. Читателитѣ лесно ще забѣлѣжатъ съществена разлика между горнитѣ излияния на графа Голуховски и неотколѣшитѣ заплашвания и заканвания на неговия прѣдшественникъ, по адреса на сегашната австрийска приятелка, Руссия, които заплашвания и заканвания прѣдизвикваха у едновременнонитѣ български русофоби сълзи отъ умиление.

Специално за насъ, балканскитѣ държави, рѣчта на австрийския вънкашенъ министъръ съдържа два пасажа, въ които се говори, че австро-руското съглашение почива върху терена на неприкосновеностъта на нашитѣ територии и пълната независимостъ на нашето вътрѣшно управление и развитие. Ние съ удоволствие вземаме актъ отъ думитѣ на графа Голуховски и се надѣмъ, че държавата, вънкашната политика на която управлява той, ще упѣтва занапрѣдъ своята источна политика въ точно съгласие съ приетитѣ отъ нея ангажементи.

ВЪТРЕШНА ХРОНИКА

Завчера, на 11 т. м., избухна единъ силенъ пожаръ въ новата къща на г. Ив. Стояновъ, гдѣто токо що се прѣнасяше руссеската телеграфо-пощенска станция. Благодарение на распорѣдителностъта на пожарната команда, обаче, огъня можа да бѣде локализиранъ и загубитѣ отъ него, спорѣдъ както се научаваме, не надминавали 2—3000 лева. Кѳщата, казватъ, била застрахована въ Д-во „България“.

Пристигнаха отъ Търново пѣтници ни разказватъ за единъ обиръ, извършенъ на 12 того, отъ 7—8 добрѣ въоружени разбойници, върху нѣколко души българи—градинари, въ дерето, гдѣто едно врѣме бѣ убитъ Чолакъ Пехливанъ (по търновския пѣтъ, между селата Обрѣтеникъ и Манастирци). Обира е станалъ по тъмно вечеръ, часа 6 — 6 1/2, та обранитѣ не могли добрѣ да забѣлѣжатъ нападателитѣ си. Прѣдполага се, обаче, че разбойницитѣ сѣ били турци. Работата, не е минала и безъ човѣшки жертви. Билъ е раненъ единъ отъ градинаритѣ, който пактувалъ въ първия файтонъ и файтонджията на когото подкаралъ силно конѳете си, дано избѣга. Ранения едва успѣлъ да пристигне въ Бѣла и умрѣлъ. Биле сѣ ранени и двама файтонджии, единъ отъ които доволно тѣжко. На

— А за България ти забравилъ, мила; нали тамъ ще отидемъ ние; ще отидемъ да работимъ между оня народъ . . .

— И въ оная природа, — добари тя, като се замисли и въздѣхна.

— Защо въздишашъ? Тебѣ всекога те плани България. Да, мила, ти неискашъ да помислишъ за оная страна, гдѣто не ще можемъ да слушаеме говора на звѣздитѣ, нито гласа на любовта, а гдѣто трѣбва да се боримъ! . . . Да се боримъ съ лишения, усилия да ни раздѣлятъ па и дали ний ще устоимъ въ борбата?..

— Ахъ! — въ главата на момата се подигнаха рой мисли; тя поиска да каже нѣщо, нѣ изведнѣжъ една щастлива мисль озари умътъ ѳ, лицето и свѣтна и тя убедено начена: Ето нѣ — взе тя отъ гърдитѣ си едно цвѣтенце. — Това е L'immortel — символа на безсмъртната любовъ. Нали и нашата любовъ ще бѣде безсмъртна, Михо? Ние ще умремъ, но плодѣтъ на взаимната любовъ ще расте и ще се умножава, защото любовта е безсмъртна. Това е цвѣтчето на безсмъртието; нази го! . . .

Младия студентъ пое цвѣтчето и го затѣгна на палтото си. Той бѣше безкрайно щастливъ; гаче изпълнението на тѣхнитѣ кѣтви, мечтания и кроежи се усигоряваше отъ това цвѣтче.

Днесъ всичко това е чуждо, утрѣ — странно, а слѣдъ нѣколко врѣме непонятно.

Самъ азъ по нѣкога се смѣя надъ тия дѣтнинции, а по нѣкога неутѣшимоплача. L'immortel! — Това се види на мене единъ невѣроятенъ романъ, плодъ на игрива фантазия, а Невѣна и Михо, ми се струватъ — снети отъ областъта на мечтитѣ

Нимѣ врѣмето, единственно врѣмето — се чуди азъ — е могло да ме отдалечи отъ неотколѣшното минало и да ме измѣни до толкова?!

Всичко изгасна.

Невѣна едва ли ѳ иде на умъ за Швейцария, езерото, L'immortel, кѣтвитѣ. Колко се е тя промѣнила? — Азъ я видѣхъ — изсѣхнала, испита, хубостъта ѳ повѣхнала така, като че ли не е тя. Въ обятията си тя вече стискаше пелинакъ, — пелинакъ, който, навѣрно, е измучкалъ нейната хубостъ.

И азъ съмъ останалъ само съ едно цвѣтенце, което, като че ли се присмива на сломената ми младостъ и на краткия ми романъ. П. Ю. Т.

СЛУЧАЙНИ ВЪЛѢЖКИ.

III

L'immortel.

Тѣжи, ридай, сърдце мое страдално,
Въвъ тѣхъ тѣни, измачени гърди;
Ридай, плачи сѣдбата си печално,

Но едно заварди:

Спомѣнитъ — единичното свѣтило,
Що съ тѣхъ живѣишъ и найподиръ съеъ тѣхъ,
Ще влѣзешъ ти въ гробното носило,

И етаѣнешъ се на прахъ!

Правдолюбивъ.

. И защо ли ме е така страхъ? — Сърдцето ми бие тъй бърже — ще се пукне; въ гърдитѣ ми вие цѣла буря, а на лицето ми, като че ли се събира всичката ми кръвъ. Азъ горѣхъ цѣлъ. . . . Бѣгамъ, като нѣкой крадецъ, прѣстъпникъ; страхъ ме е да погледна жена си въ очитѣ; тиешкомъ блѣсамъ вратитѣ на кабинета си, обръщамъ ключѣтъ, самъ между четертѣхъ мълчеливи стѣни, задѣхавъ, отварямъ хубавата си едновременнонна тетрадка; прѣдъ очитѣ ми стои L'immortel — символа на безсмъртната любовъ — едно изсѣхнало, изгубило шарѣтъ си цвѣтенце, сѣчно тъй, както моятѣ мечти . . .

Мечти, младини, любовъ! . . . Тѣ полѣтяватъ прѣдъ менъ, като мѣгливи сѣнки — скелети и постепенно съживяватъ блаженитѣ ми години . . .

. Шумящото Женевско езеро величественно се стихваше подъ пълната луна, която, като едва щедрѣ рѣка бѣ разсипала безъ брой брилянти, лѣщяци по гладкитѣ вълни. Една сребърна ивица отъ пѣната се кривѣше край брѣгѣтъ, надъ който се бѣ простѣлъ единъ младъ, съ отворено чело и свѣтналъ погледъ студентъ, който въ ожидание се обръщаше ту къмъ тѣната пѣтека, що криволѣше между буйната, зелена трѣва, ту къмъ езерото, което се плакѣше въ котловината образуема отъ гордо-издигающитѣ се планини. Прѣдъ тая гледка той се омайваше и макаръ безкрайно щастливъ, както биватъ щастливи влюбенитѣ, нѣкакво не опрѣдѣлено безпокойство стискашедушата му. По нѣкога и безкрайното щастие докарва необяснима замисль..

Но изведнѣжъ въ очитѣ му заигра божествененъ огънь; на пѣтеката се показа една женска фигура, по която тутакси лѣниво затрѣптахъ луннитѣ лѣчи и я освѣтиха отъ глава до нѣти. Това бѣше Невѣна. Тя бърже се спущаше къмъ брѣгѣтъ, гдѣто я влѣче-

обранитъ сѣ биле взети всичкитѣ пари, часовници и др. скъпоцѣнни нѣща. Имало убитъ и единъ фатонджийски конь. Разбойниците избѣгали неизвѣстно на какъдѣ. Полицията, спорѣдъ както ни съобщаватъ, не е взела никакви мѣрки за излавянето на злодѣйцитѣ. Даже караули по нѣтъ не сѣ поставени за упазване поне другитѣ градинари, които всѣкидневно патуваха между Руссе—Търново.

И защо това? . . . Сега поне избори нѣма

Въ единъ отъ послѣднитѣ броеве на в. „Законностъ“, ние спомѣнахме за „ултиматума“, подаденъ отъ румънското министерство на просвѣщеніето до тулчанското българско училищно настоятелство, за който „ултиматумъ“ се говори косвено и въ днешната ни тулчанска кореспонденция. Завчера ни се падна случай да видимъ единъ екземпляръ отъ тоя неприличенъ и недостоеенъ за правителството на една културна държава документъ, подписанъ отъ румънския министър на исповѣданията, г. Спиро Харетъ, и адресуванъ до българския училищенъ комитетъ въ Тулча и до директора на тамошнитѣ български училища.

Слѣдъ едно колкото фанфаронско толкова и несправедливо „введение“, „ултиматума“ на г. Харета прѣдлага на училищнитѣ настоятели въ Тулча изпълнението на цѣль рѣдъ драконовски условия, несъобразяването съ които, по думитѣ на просвѣтения влашки министър, ще повлѣче подиръ си незабавното затваряние на всички български училища (които сѣ вече затворени Б. на Ред.) Ето по главнитѣ отъ тия условия, прѣведени буквално отъ влашки:

1) Да се распусне сегашното училищно настоятелство и да се избере друго, въ което не трѣбва да влиза ни единъ отъ членоветѣ на досегашното. Въ новото настоятелство не може да бѣде избранъ нито единъ българинъ, който е зималъ какво годѣ участие въ дѣйствиата на прѣдшното настоятелство. За изпълнението на това условие се дава срокъ отъ 10 дни.

2) Да се изгони сегашния директоръ на училищата и новоназначения да не бѣде участникъ въ никакъ отъ до-сегашнитѣ дѣйствиа на настоятелството. За изпълнението на това условие се дава сѣкция срокъ.

3) За изучаване на румънския езикъ и история да се опрѣдѣли въ първоначалнитѣ училища едно количество часове, равно съ това на румънскитѣ училища, като за прѣдаването на тия прѣдмѣти се услови учителиски персоналъ, който да обладава потрѣбнитѣ способности и да бѣде одобренъ отъ министерството. Сѣкция срокъ.

4) Българскитѣ училища да не приематъ нито едно отъ ония ученици, които по закона (?) трѣбва да се учатъ въ румънскитѣ училища. Сѣкция срокъ.

5) Да се исклучатъ незабавно отъ училищата всички книги и карти, неодобренни отъ министерството, като за напрѣдъ такива не се употребяватъ, освенъ слѣдъ одобреніето имъ отъ надлежната власт.

6) Всички ученици, които сѣ снове на румънски граждани (!) да се прѣдставляватъ на годишни экзамены въ румънскитѣ училища.

ПОДЛИСТНИКЪ

ПРИНЦЪ—ПАЛЕ.

(Отъ Edouard Laboulaye).

(Продължение отъ брой 64).

„Вървайте ме, прибави той, азъ нѣмамъ никаква полза нито да зацѣпявамъ, нито да нападамъ властта. Краля не е апелиралъ никакъ къмъ моята прѣданостъ; той избра нови хора за прилагане новитѣ идеи; може би, той имаше право. Въ всѣкий случай азъ не искамъ отъ него нищо; азъ не турямъ тъй високо своето честолубие и тщеславие, за да искамъ да се свади едно правителство, защото азъ вече не съмъ министъръ. Като се възвърнахъ къмъ адвокатурата, гдѣто има мѣсто за всички, азъ се простихъ съ общественитѣ длѣжности. Но като гражданинъ, като човѣкъ, който обича страната си, нека ми бѣде позволено да кажа, че новата система на управленіето ще ни ползува много по-вече, отъ колкото се надяхъ азъ. Отъ всички страни работата се усиля, сдружаванията се размножаватъ, образованіето се разпространява, народа живѣе честито и се гордѣе съ своя младъ кралъ. Лапни-мухитѣ почнаха да се интересуватъ за своитѣ обществени дѣла; тоя народъ, който неотколѣ наричаха равнодушенъ, всѣкий день се привѣрзва по-вече къмъ своитѣ нови учрѣждения. Вий не ще намѣрите днесъ нито едно, който би искалъ да размѣни тиранията на закона съ административната свобода. Такива доводи не сѣ сериозни, и да казваме такива дързски парадокси — значи да се прѣсмиваме на себе си.

„Опозицията подвирна на тоя безсраменъ отстъпникъ; но—ний казваме това, изчѣрпени за земята ни,—намѣри се едно болшинство, което прие неговитѣ мѣждувания. И това болшинство е съставено пакъ отъ онѣзи хора, които лани лудешки ржкопѣсеха на всичкитѣ мѣрки, които прѣдлагаше графъ Всебърковичъ. Боже, струва ти се че снувашъ, когато присѣдствува въ туй жалостно зрѣлище. Стигаше принципката на единъ принцъ, щото да се направятъ отъ бѣли на черни всичкитѣ идеи, всичкитѣ убѣждения, всичката политика на народнитѣ прѣдставители. Ний апелираме къмъ избирателитѣ! Народъ, който би се

Надѣмъ се, че ще имаме случай да се повърнемъ върху съдържанието на токо що изброенитѣ условия и да искажемъ публично всичкото омерзение, което тѣ ни внушаватъ.

Миналата недѣля замина презъ Руссе познатия французски пѣшеходъ, г. Pierre Robin, който се е заелъ да обиходи свѣта пѣшкомъ. г. Robin е трѣгналъ отъ Парижъ на 24 май т. г. и е обиколил вече Германия, Руссия и частъ отъ България. Отъ тукъ пѣшеходца прѣдполага да обиходи Турция, Азия, Африка, Америка и отъ тамъ прѣзъ Англия да се завърне въ Франция.

Помолени сме да извѣстимъ, че съюза на Бордоскитѣ и Юго-Источнитѣ синдикати въ Франция организиратъ едно международно изложение въ Бордо, което ще обема всичкитѣ произвѣдения на търговията, продоволствието, хигиената, лозарството и винарството, и ще трае отъ 27 Ноемврий до края на Декемврий т. г. Желаящитѣ да взематъ участие въ това толкова полезно изложение наши съграждани се умоляватъ да се адресиратъ въ Франция до г. Jean-Alfred Yugué, директоръ на международното изложение въ Бордо, а въ странство — до французскитѣ консулства, или до французскитѣ търговски камари.

Научаваме се, че днесъ ще се открие руссенскиятъ клопъ отъ централното стенографическо бюро въ София, който клопъ ще се управлява отъ мѣстния адвокатъ, г. Г. Канчевъ. Нуждающитѣ се отъ услугитѣ на стенографиста, прочее, ще могатъ за напрѣдъ да се обръщатъ къмъ г. Канчева.

Въ послѣдния брой на Руссен. Общ. Вѣстникъ срѣщаме протокола на засѣданието на градския съвѣтъ отъ 29 Септемврий т. г., отъ който протоколъ, между другото се вижда, че при отдаванетоъ подъ наемъ чрѣзъ търгъ общинския хотелъ „Ислахане“, познатия мѣстенъ лихваринъ Гатю Цоневъ е билъ прѣдложилъ най-високата наемна плата (22051 л. 47 ст.) за 3 години и 2 мѣсеца, въ че сѣкция наднавачъ, подиръ нѣкой и други день, се е отказалъ отъ прѣдприятието безъ всѣкакви законни причини. Единъ отъ почетнитѣ членове на градския съвѣтъ, г. С. Павловъ, (удивително защо само единъ?) възмутенъ отъ тоя безосновенъ отказъ на Гатю Цоневъ, се е възпротивилъ на рѣшеніето на своитѣ колеги да се възложи наема на хотела върху слѣдующия послѣ Гатю Цоневъ наднавачъ, г. Л. Диноловъ, и е далъ мнѣние да не се позволява на първия да взема участие въ каквито и да е търгове за напрѣдъ — мнѣние съвършено справедливо и законно. Градския съвѣтъ, обаче, не е уважилъ това мнѣние на г. Павлова и го е оставилъ безъ послѣдствие.

Като отбѣлъзваме горното беззаконие, извършено отъ Руссенското Общинско Управление, за да не се наруши хатъра на бае Гатю, който е отъ „нашитѣ“, ние си позволяваме да попитаме колкото трѣбва:

измѣнявалъ по такъвъ начинъ, би билъ народъ вѣтърничавъ, достоенъ само за прѣзирание.“

Въ в. *Муса*, малкъ вѣстникъ, който е сега на мода, четемъ слѣдующото:

„Снощи имаше голѣмъ приемъ у маркиза Вермилйоне-Вермилйони. Прѣлестната дѣщеря на графа Всебърковича, първия пѣтъ слѣдъ свадбата си, отваряше салонитѣ си; тя посрѣщаше прѣлестно въ пѣлний смѣсъ на думата. Всичкитѣ приятели на бившия първий министъръ си бѣха дали срѣща въ двореца на Вермилйоне, за да протестираатъ противъ скандалното повѣдение на кавалера Бърборанина. Събранието не бѣше голѣмо; депутати имаше малко. Една дума на маркизата имѣ най-голѣма сполука. Като говоряха за новата политика, колкото въждаше младий кралъ: Е, извика тя, *това е дѣлностъ!*

„Тая дума се прѣсена по цѣлий градъ, и още сѣщия вечеръ повтаряха я въ една къща, гдѣто се намираше кавалера Бърборанинъ, който, трѣбва да забѣлжимъ, никога не можа да се хване неприготвенъ. „Новата политика, каза той съ смѣхъ, не угажда ли на прѣлестната маркиза? Какво по естествено? Тя не е чървисана.“ „Е кога ли ще се издаде законъ за обуздаване языка на адвокатитѣ?“ . . .

Ний можахме лесно да продължимъ тѣзи изводи до безкрайностъ. Казватъ, че само въ града Златно Удоволствие има нѣколко десѣтки вѣстници, които всѣкий день крѣщатъ, че всичко е изгубено. Наистина има и други нѣколко десѣтки вѣстници, които пакъ сѣщо всѣкий вечеръ проповѣдватъ, че всичко е спасено. Но защо да уморяваме читателя. Едно нѣщо е вѣрно, че резолюцията, всѣкидневно прѣдсказвана, не е тъй близка, както желаятъ това нѣкои господа; тъй поне ни увѣрва кавалера Бърборанинъ, който обрисова впечатлението, произвѣдено отъ това наводнение на вѣстницитѣ, само съ слѣдующата пикантна фраза.

„Лапни-мухитѣ, каза той, приличатъ на ковашикото куче, което заспива при чуканието на наковалнята, и се събужда, щомъ прѣстане чуканието.“

конфискуванъ ли е поне залога, който неисправния наднавачъ е билъ длѣженъ да вложи, прѣди да вземе участие въ търга, и ако не е—то на какво основание?

Дирекцията на образцовия чифликъ при Руссе ни моли да съобщимъ на своитѣ читатели—винари, че учителя по винодѣлието въ земеделѣческото училище при чифлика, г. Д. Нешевъ, въ свободното си отъ занятие врѣме, е на разположеніето на всѣкого, който би желалъ да получи потрѣбнитѣ упѣтвания и наставления за поправяние на поврѣдени вина. Желаящитѣ могатъ да повикватъ г. Нешева у себе си, или да испращатъ образци отъ своитѣ развалени вина въ земеделѣческото училище, което е снабдено съ всичкитѣ потрѣбни за тая цѣль апарати. Ние сърадваме дирекцията на чифлика за тѣзи похвална мѣрка и се надѣмъ, че интересующитѣ се не ще откажатъ да се възползуватъ отъ услугитѣ на г. Нешева.

Вече нѣколко души граждани ни се оплакватъ, че фатонджитѣ карали така бърже прѣзъ градъ, щото застрашавали минувачитѣ съ стѣпкване. Прѣди нѣколко дена, напр., е билъ смазанъ на улицата единъ гражданинъ отъ фатона на нѣкой турчинъ, който каралъ лудешки бърже. Завчера, на 12 т. м., при болницата, другъ единъ гражданинъ е билъ стѣпканъ тоже отъ нѣкой фатонджия турчинъ, вслѣдствие на което стѣпквания падналъ въ несвѣтъ и поврѣщалъ кръвъ. Обращаме вниманието на колкото трѣбва върху това непростително повѣдение на руссенскитѣ фатонджии и молимъ да се тури веднажъ за винаги край на подобни нещастни случки. Или понеже фатонджитѣ сѣ покорни и полезни за „партията“ избиратели, та и явно противозаконнитѣ тѣхни дѣйствиа трѣбва да оставатъ безнаказани? . . .

Вървежътъ на инфекциознитѣ болѣсти въ града и окръга отъ 1 до 8 т. м. е билъ слѣдния: Въ гр. Руссе е имало единъ случай на заболяване отъ diphtheritis и 4 оздравяния отъ tiphus abdom.; въ с. Юперъ единъ заболявъ и умрѣлъ отъ diphtheritis; въ с. с. Червена-вода и Рахово сѣ оздравяли 3 души отъ tiphus; въ с. Просена — 5 души отъ tussis convulsiva; а въ Тутраканъ болѣстъта tiphus, констатирана на 20 мин. Августъ, е съвършено прѣкратена на 4 т. м.

Отъ едно приятелско писмо изъ София извличаме слѣднитѣ интересни новини:

„Камарата си я кара както прѣди. Сега даже тя е още по безжизненна. Вижда се, че и на самитѣ депутати е омръзнала жалката роль, която играятъ, та за туй и тѣ сѣ станали съвсѣмъ апатични. Болшинството е раздѣлено, между другото, и по въпросътъ за изборътъ на Орѣховския прѣдставителъ, г. И. Иконова. Повечето прѣдставители, съ Величкова на чело, искатъ да се кассира тоя изборъ за да останатъ послѣдователни съ себе си, а другитѣ, въ това число и Стойловъ, сѣ на мнѣние за утвърдението му. Обаче, за да не се появи прѣдъ свѣтътъ разногласието, рѣшеніето на тоя въпросъ е оставено за по-послѣ, а може

ГЛАВА XXIV.

Заклучение.

Да дойдемъ сега къмъ нашитѣ частни писма. Безполезно е да казваме, че всичката отговорностъ за тѣхъ ний оставаме на своитѣ дописници, ако и да имаме основание да вѣрваме, че тѣхнитѣ свѣдѣния сѣ вѣрни. За нищо на свѣта ний не бихме искали да извършимъ прѣстѣпление толкозъ неумовимо, колкото холернитѣ бацили, и не по-малко опасно отъ тѣхъ.

Ковача Божуръ, послѣ Божуровъ, е привратника у кралевския дворецъ. Въ своя шитъ мундиръ и трилѣлка (шапка) той е тъй дръзкъ, като да бѣше се родилъ и живѣлъ цѣль вѣкъ въ дворцова етажка. Той незначително слабѣтъ и почита само силнитѣ; всѣкой се чуди съ него и му се кланя отдалечъ.

Сержанта Цвѣтковъ е главенъ пазачъ при кралевскитѣ градини. Той е, както прѣди, най-добъръ човѣкъ. Отъ него може да се направи всичко; щото искате, само позволете му да ви раскажи за голѣмата битка при Неседакъ и за шестѣтъхъ адютанта, насечени на късове. Всичкитѣ му подчинени го обичатъ и му се покоряватъ. Него го безпокои само нѣкой си Вълковъ, който има за уличнитѣ кучета една съкрушителна слабостъ; той иска крачеца на всѣко скитално пале. Вълковъ търси навсѣду кучето на кралицата, и не може да се утѣши, че не е сполучилъ да се обогати: такива има много, като него.

Минзуфаровъ приема, отваря и разгледва всички прошения, които се подаватъ на краля. А това не е малка работа. У Лапни-Мухитѣ още е запазенъ навика да се надѣятъ на краля малко повече отколкото на Бога. Но Минзуфаровъ е добъръ и търпѣливъ; той не забравя сиромашията, която самъ е прѣкаралъ. Теглилата, които той нѣкога е прѣтърпѣлъ, направили сѣ го сложенъ къмъ всѣкого, който сега тегли и се оплаква. Той се ползува съ пълно довѣрие на Зюм-булана, и е достоенъ за това.

(Слѣдва).

Руссе. Скоро-печатница на Ст. Ив. Роглевъ.